KOMISIJOS SPRENDIMAS

2005 m. birželio 21 d.

dėl naminių ir laukinių paukščių gripo tyrimų programų įgyvendinimo valstybėse narėse

(pranešta dokumentu Nr. C(2005) 1827)

(Tekstas svarbus EEE)

(2005/464/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1990 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimą 90/424/EEB dėl išlaidų veterinarijos srityje [1], ypač į jo 20 straipsnį,

kadangi:

(1) Sprendime 90/424/EEB numatyta, kad Bendrija skiria finansinę paramą techninėms ir mokslinėms priemonėms, būtinoms Bendrijos veterinarijos teisės aktų kūrimui ir bei veterinarinio švietimo ir mokymo plėtrai, taikyti.

(2) Gyvūnų sveikatos ir gerovės mokslinis komitetas 2000 m. birželio 27 d. ataskaitoje rekomendavo atlikti naminių ir laukinių paukščių gripo tyrimus, ypač siekiant nustatyti infekcijų, kurias sukelia paukščių gripo viruso H5 ir H7 potipiai, paplitimą.

(3) 1992 m. gegužės 19 d. Tarybos direktyvoje 92/40/EEB, nustatančioje Bendrijos paukščių gripo kontrolės priemones [2], apibrėžtos Bendrijos kontrolės priemonės, taikomos kilus paukščių gripo protrūkiui tarp naminių paukščių. Tačiau toje direktyvoje nenumatyti reguliarūs naminių ir laukinių paukščių gripo tyrimai.

(4) Todėl Komisijos sprendimuose 2002/649/EB [3] ir 2004/111/EB [4] numatyta, kad valstybės narės pateikia Komisijai paukščių gripo priežiūros programas.

(5) Komisijos sprendimais 2002/673/EB [5] ir 2004/630/EB [6] buvo patvirtintos valstybių narių pateiktos naminių ir laukinių paukščių gripo tyrimų programos jose nurodytiems laikotarpiams.

(6) Atliekant šiuos tyrimus kai kuriose valstybėse narėse buvo nustatyti įvairūs paukščių gripo H5 ir H7 virusų potipiai. Nors dabartinis paukščių gripo virusų paplitimas yra pakankamai nedidelis, svarbu toliau vykdyti ir gerinti priežiūrą, kad būtų galima geriau suprasti mažai patogeniškų paukščių gripo virusų epidemiologiją bei išvengti nepastebimo virusų plitimo naminių paukščių populiacijoje. Valstybėse narėse atliktų tyrimų rezultatai pasirodė labai naudingi paukščių gripo virusų potipių, galinčių kelti didelę riziką, jei mutuodami jie taptų virulentiškesni, stebėsenai. Atsižvelgiant į gautus rezultatus ir dabartinę ligos eigą Bendrijoje, reikėtų padidinti bendrą Bendrijos finansavimo, skirto užtikrinti intensyvesnę priežiūrą, sumą.

(7) Todėl valstybės narės, siekdamos gauti Bendrijos finansinę pagalbą, turėtų pateikti Komisijai patvirtinti savo paukščių gripo tyrimų programas.

---

[1] OL L 224, 1990 8 18, p. 19. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/99/EB (OL L 325, 2003 12 12, p. 31).

[2] OL L 167, 1992 6 22, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 806/2003 (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).

[3] OL L 213, 2002 8 9, p. 38.

[4] OL L 32, 2004 2 5, p. 20. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2004/615/EB (OL L 278, 2004 8 27, p. 59).

[5] OL L 228, 2002 8 24, p. 27. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2003/21/EB (OL L 8, 2003 1 14, p. 37).

[6] OL L 287, 2004 9 8, p. 7. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2004/679/EB (OL L 310, 2004 10 7, p. 75).

(8) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės narės iki 2005 m. birželio 30 d. pateikia Komisijai patvirtinti naminių ir laukinių paukščių gripo tyrimų įgyvendinimo programas, kaip numatyta priede.

2 straipsnis

Bendrijos finansinės paramos dalis 1 straipsnyje nurodytoms priemonėms įgyvendinti sudaro 50 % valstybių narių patirtų išlaidų ir neviršija 1 200 000 EUR visoms valstybėms narėms bendrai.

3 straipsnis

Didžiausia suma tyrimų išlaidoms padengti neviršija:

a) ELISA tyrimas: 1 EUR už tyrimą;

b) imunodifuzijos agaro gelyje tyrimas: 0,6 EUR už tyrimą;

c) HI tyrimas H5/H7: 4 EUR už tyrimą;

d) viruso izoliavimo tyrimas: 30 EUR už tyrimą.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2005 m. birželio 21 d.

Komisijos vardu
Markos KYPRIANOU
Komisijos narys

PRIEDAS

Naminių ir laukinių paukščių gripo priežiūros programos, kurios valstybėse narėse bus įgyvendinamos 2005 ir 2006 metais

A. TIKSLAI

1. Nustatyti H5 ir H7 potipių paukščių gripo viruso infekcijos paplitimą tarp įvairių naminių paukščių rūšių pakartotinai atliekant iš dalies pakeistus ir tiksliau parinktus tikrinimus, numatytus Sprendimuose 2004/111/EB ir 2004/630/EB.

2. Toliau savanoriškai vykdyti paukščių gripo plitimo tarp laukinių paukščių priežiūrą. Vykdant tokią priežiūrą turėtų būti toliau gaunama išankstinio perspėjimo sistemai reikalinga vertinga informacija apie štamus, kuriuos laukiniai paukščiai gali perduoti naminiams paukščiams.

3. Prisidėti prie žinių apie laukinių rūšių keliamų paukščių gripo pavojų gyvūnų sveikatai kaupimo.

4. Skatinti gripo priežiūrai skirtų žmonių sveikatos apsaugos ir veterinarijos tinklų ryšius ir integraciją.

B. BENDRIEJI REIKALAVIMAI IR REKOMENDACIJOS NAMINIŲ PAUKŠČIŲ TYRIMAMS

1. Mėginiai imami kiekvienai naminių paukščių kategorijai būdingu produkcijos laikotarpiu. Pavyzdžiui, daugelyje valstybių narių naminiai paukščiai (ypač kalakutai ir žąsys) skerdžiami apie Kalėdas. Mėginiai imami ne vėliau kaip iki 2006 m. sausio 31 d.

2. 2006 m. kovo 31 d. pateikiami galutiniai tyrimų rezultatai.

3. Mėginiai tiriami nacionalinėse valstybių narių paukščių gripo tyrimų laboratorijose (NL) arba kitose kompetentingų institucijų įgaliotose laboratorijose, kurias prižiūri NL.

4. Visi rezultatai (serologiniai ir virusologiniai) siunčiami sulyginti į Bendrijos etaloninę laboratoriją (BEL). Būtina užtikrinti gerą informacijos srautą. BEL teikia techninę paramą ir turi dideles diagnostikos reagentų atsargas. Siekdama, kad tyrimai būtų vykdomi vienodai, BEL tiekia tyrimams naudojamus antigenus NL.

5. Visi paukščių gripo (PG) viruso štamai pateikiami BEL pagal Bendrijos teisės aktus. H5/H7 potipio virusai pristatomi nedelsiant, ir jiems atliekami standartinių charakteristikų tyrimai (nukleotidų sekos atpažinimas ir (arba) IVPI (intraveninis patogeniškumo indeksas)) pagal Tarybos direktyvą 92/40/EEB. Be to, BEL reikalauja, kad iš žąsinių gauti teigiami (H5 arba H7) serumai būtų pristatomi sandariai uždaryti siekiant sukaupti būsimų tyrimų vykdymą palengvinantį archyvą.

6. Visi teigiami rezultatai tiriami retrospektyviai ūkiuose, ir tokių tyrimų išvados pateikiamos Komisijai ir BEL.

7. BEL pateikia specialiuosius protokolus, kurie atsiunčiami su jai skirta medžiaga, ir ataskaitų lenteles tyrimų duomenims rinkti. Šiose lentelėse nurodomi laboratorijų taikyti tyrimų metodai. Jos taip pat naudojamos norint pateikti tyrimų rezultatus viename dokumente.

8. Kraujo mėginiai serologiniam tyrimui imami iš visų kiekvieno ūkio naminių paukščių rūšių, įskaitant laisvėje auginamus paukščius, ne mažiau kaip iš 5–10 paukščių (išskyrus antis, žąsis ir putpeles) ir iš skirtingų aptvarų, jeigu ūkyje yra daugiau negu vienas aptvaras.

9. Mėginiai imami visoje valstybės narės teritorijoje, kad juos būtų galima laikyti atitinkančiais bendrą valstybės narės teritorijos situaciją, atsižvelgiant į:

a) ūkių, iš kurių bus imami mėginiai, skaičių (išskyrus ančių, žąsų ir kalakutų ūkius); šis skaičius nustatomas siekiant užtikrinti, kad tais atvejais, kai užkrėstų ūkių paplitimo lygis yra ne mažesnis kaip 5 % ir pasikliautinasis intervalas yra 95 % (žr. 1 lentelę), būtų nustatytas bent vienas užkrėstas ūkis; ir

b) tiriamų paukščių skaičius kiekviename ūkyje nustatomas siekiant užtikrinti 95 % tikimybę aptikti bent vieną užkrėstą paukštį tais atvejais, kai paukščių su teigiamais serologiniais rezultatais paplitimo lygis yra ≥ 30 %.

10. Sudarant mėginių ėmimo planą taip pat atsižvelgiama į:

a) gamybos tipus ir su jais susijusią specifinę riziką; mėginiai imami iš laisvai ir lauke laikomų paukščių, atsižvelgiant ir į tokius veiksnius, kaip įvairus paukščių amžius, paviršinio vandens vartojimas, palyginti ilga gyvenimo trukmė, daugiau negu vienos rūšies auginimas viename ūkyje ir t. t.;

b) tiriamų kalakutų, ančių ir žąsų ūkių skaičių, kuris nustatomas siekiant užtikrinti, kad tais atvejais, kai užkrėstų ūkių paplitimo lygis yra ne mažesnis kaip 5 %, ir pasikliautinasis intervalas yra 99 % (žr. 2 lentelę), būtų nustatytas bent vienas užkrėstas ūkis;

c) jeigu valstybėje narėje yra nemažai ūkių, kuriuose auginami *Ratitae* genties paukščiai ir putpelės, tokie ūkiai įtraukiami į programą. Mėginiai imami tik iš suaugusių (arba dedeklių) veislinių putpelių;

d) mėginių ėmimo laikotarpis sutampa su sezoninės produkcijos laikotarpiu. Tačiau prireikus mėginių ėmimą vietos lygiu galima derinti su kitais nustatytais laikotarpiais, kurių metu ūkyje prasidėjus kitų naminių paukščių infekcijoms padidėtų ligos patekimo į ūkį rizika;

e) valstybės narės, kurios privalo imti mėginius Niukaslio ligos priežiūrai, kad išlaikytų savo kaip nuo Niukaslio ligos neskiepijančių valstybių statusą pagal Komisijos sprendimą 94/327/EB [1], gali naudoti šiuos iš veislinių pulkų paimtus mėginius H5/H7 antikūnų priežiūrai.

1 lentelė

Ūkių, kuriuose iš kiekvienos paukščių kategorijos bus imami mėginiai, skaičius (išskyrus kalakutų, ančių ir žąsų ūkius)

Kiekvienos naminių paukščių kategorijos ūkių skaičius valstybėje narėje	Ūkių, kuriuose bus imami mėginiai, skaičius
Iki 34	Visi
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

2 lentelė

Kalakutų, ančių ir žąsų ūkių, kuriuose bus imami mėginiai, skaičius

Ūkių skaičius valstybėje narėje	Ūkių, kuriuose bus imami mėginiai, skaičius
Iki 46	Visi
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

[1] OL L 146, 1994 6 11, p. 17.

C. SPECIFINIAI REIKALAVIMAI PAUKŠČIŲ GRIPO H5/H7 POTIPIŲ INFEKCIJŲ ATVEJAMS ANČIŲ, ŽĄSŲ IR PUTPELIŲ POPULIACIJOJE NUSTATYTI

1. Kraujo mėginius serologiniam tyrimui pageidaujama imti iš laukuose laikomų paukščių.

2. Kiekviename atrinktame ūkyje serologiniam tyrimui imama 40–50 kraujo mėginių.

D. LAUKINIŲ PAUKŠČIŲ GRIPO TYRIMAI

Tose valstybėse narėse, kuriose ligos priežiūra vykdoma ir laukinių paukščių populiacijoje, laikomasi šių gairių:

D.1. *Tyrimo struktūra ir įgyvendinimas*

1. Būtini ryšiai su paukščių apsaugos (stebėjimo) įstaigomis ir žiedavimo stotimis. Mėginius prireikus ima šių grupių (stočių) darbuotojai ir medžiotojai.

2. Patirtis, įgyta atliekant ankstesnius tyrimus, rodo, kad viruso izoliacijos lygis buvo itin žemas, todėl daugiausia mėginių imama iš paukščių, rudenį ir žiemos pradžioje migruojančių į pietus.

D.2. *Mėginių ėmimo tvarka*

1. Virusologiniam tyrimui imami kloakos tepinėliai. Tiksliausi rezultatai gali būti gaunami iš mėginių, paimtų ne tik iš pirmamečių paukščių rudenį, bet ir iš kitų infekcijoms imlių rūšių, turinčių glaudesnį ryšį su naminiais paukščiais (tokių kaip didžioji antis).

2. Mėginiai imami iš įvairių laisvėje gyvenančių paukščių rūšių. Daugiausia mėginiai imami iš vandens ir pakrantės paukščių.

3. Tepinėliai su išmatomis arba kruopščiai renkamos šviežios išmatos imamos iš į spąstus patekusių, sumedžiotų paukščių arba paukščių, kurie rasti negyvi iš karto po mirties.

4. Galima kartu sudėti iki 5 mėginių. Itin atsargiai reikia elgtis laikant ir vežant mėginius. Jeigu neįmanoma užtikrinti skubaus mėginio nuvežimo į laboratoriją per 48 valandas (transporto priemonėje esant vidutinei 4 °C temperatūrai), mėginiai laikomi ir po to vežami sausame lede, esant – 70 °C temperatūrai.

E. LABORATORINIAI TYRIMAI

Laboratoriniai tyrimai atliekami laikantis Direktyvos 92/40/EEB III priede nustatytų diagnostinių procedūrų, skirtų paukščių gripo (PG) patvirtinimui ir diferencinei diagnostikai (įskaitant ančių ir žąsų serumo hemagliutinacijos-inhibicijos (HI) tyrimą). Tačiau jeigu numatyti laboratoriniai tyrimai, kurie nėra nustatyti Direktyva 92/40/EEB arba aprašyti TEB (Tarptautinio epizootijų biuro) *Sausumos gyvūnų diagnostinių tyrimų ir vakcinų vadove*, valstybės narės būtinus patvirtinimo duomenis pateikia BEL, kartu Komisijai tvirtinti pateikdamos savo programas. Visus teigiamus serologinių tyrimų rezultatus patvirtina nacionalinės laboratorijos, atlikdamos paukščių gripo hemaglutinacijos-inhibicijos tyrimą, kuriam naudojami Bendrijos etaloninės laboratorijos pateikti nustatyti štamai:

H5 a) Pirminis tyrimas naudojant Duck/Denmark/64650/03 (H5N7).

b) Ištirti visus mėginius, užkrėstus Ostrich/Denmark/72420/96 (H5N2), siekiant pašalinti kryžminėje reakcijoje dalyvaujantį antikūną N7.

H7 a) Pirminis tyrimas naudojant Turkey/England/647/77 (H7N7).

b) Ištirti visus mėginius, užkrėstus African Starling/983/79 (H7N1), siekiant pašalinti kryžminėje reakcijoje dalyvaujantį antikūną N7.